

هویت فردی و مصرف: خوانشی انتقادی از رمان *باشگاه مشت‌زنی* اثر چاک پالانیک

دکتر محسن خالصه دهقان^۱

چکیده

مصرف به انحاء مختلف در فرهنگ و اندیشه بشری متجلی گردیده است. یکی از اشکال مصرف که در عصر حاضر بسیار برجسته می‌نماید، ایستادگی و مقاومت در برابر سلطه استعمار است که امروزه به شکل رفاه‌زدگی و مصرف‌گرایی بنیان خانواده و هویت افراد انسانی را مورد حمله قرار داده است. قرن بیست‌ویکم شاهد تولد واقعی جامعه مصرفی معاصر آمریکا است. جامعه معاصر آمریکا با مصرف‌گرایی جهت‌دهی شده و با مادیگری خود را معرفی می‌کند. نظام سرمایه‌داری، مدت‌های مدیدی است که فرهنگ مصرفی را به‌عنوان رویای آمریکایی اشاعه داده و خود را مدینه فاضله می‌داند. یکی از بارزترین اشکال پایداری در برابر نظام سرمایه‌داری و جامعه مصرفی در ادبیات جهان، رمان *باشگاه مشت‌زنی* اثر چاک پالانیک است. شخصیت اصلی رمان *باشگاه مشت‌زنی*، زندگی‌اش عقیم و سازمان‌یافته است که آمریکای یک‌دست شده آن را برای قشر متوسط مردم آمریکا رقم زده است. شخصیتی که با پی‌گیری چرخه نظام‌مند سرمایه‌داری بی‌هیچ علت و سببی به حیاتش ادامه می‌دهد. این فرد مجهول‌الهویه، تنها از مصرف‌کردنی لذت می‌برد که نیروهای نامرئی سرمایه‌داری زمام آن را در دست دارند. شخصیت اصلی رمان *باشگاه مشت‌زنی* با رها کردن خود از زندگی از پیش مقدر شده در نظام سرمایه‌داری، با پایداری ذهنی و جسمانی در برابر نظام حاکم از خود مقاومت نشان می‌دهد. او نه فقط از جامعه خود را می‌گسلد، بلکه هر آنچه که جامعه محکوم کرده را اجرا می‌کند. چون آنچه سلامت فرد است بیماری جامعه اطلاق می‌شود.

واژه‌های کلیدی: هویت، مصرف، نظام سلطه سرمایه‌داری، رمان معاصر آمریکا.

۱. استادیار گروه زبان انگلیسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت، رشت، ایران.

Personal Identity and Consumption: A Critical Reading of the Novel *Fight Club* by Chuck Palahniuk

Mohsen Khaleseh Dehghan ¹

Abstract

The present paper seeks to argue that consumption and media wield an unparalleled influence over contemporary American society, in a way that these drives constitute the primary means through which identity is constituted. Closely referring to the theory of consumption, the present research contends that the fictional characters of Chuck Palahniuk, particularly in *Fight Club*, are prone to this postmodern world, where all experience via consumption has become fathomless, and traditional notions of identity have been changed. Palahniuk's characters oscillate between the extreme poles of violence and ennui as they do their best to prevent their psyches from collapse amidst the surrounding turmoil caused by excessive consumption. Neither one of these alternatives results in any relief. In this type of literature, the protagonists are immersed in the contemporary world of consumption and the mass media. The primary interest here is on the effects of this immersion in the world of commodities on the major character (the Narrator), and his reactions in the selected novel. Accordingly, dependence on possessions by the characters of the novel in order to isolate themselves from the threatening disorder of the post-modern world is the major concern of present study of the novel.

Keywords: American Postmodern Fiction, Capitalism, Consumption, Identity.

¹.Assistant Professor, English Language Department, Rasht branch, Islamic Azad University, Rast, Iran.